

J.K. A DALŠÍ proti Švédsku (č. 59166/12)

Rozsudek ze 4. června 2015

Deportace stěžovatelů, členů jedné rodiny, do Iráku. Stěžovatelé, manželský pár a jejich syn, jsou občané Iráku. V roce 2011 požádali ve Švédsku o udělení azylu. Tvrdili, že existuje reálné nebezpečí, že budou pronásledováni Al-Kajdou, pokud budou do země jejich původu deportováni. Před příchodem do Švédska vedl manžel v Bagdádu obchod určený výhradně americkým klientům. Celá rodina byla terčem mnoha útoků: manžel musel být hospitalizován na dobu tří měsíců v roce 2004 poté, co se jej příslušníci Al-Kajdy pokusili zabít; v roce 2006 byla u jejich domu umístěna bomba; jejich dům a obchodní sklad byl zlikvidován hned dvakrát v roce 2006 a potom znovu o dva roky později; konečně, manžel a jeho dcera byli postřeleni v roce 2008, přičemž dcera nedlouho po převozu do nemocnice zemřela. Podle tvrzení manžela, se celá rodina musela od roku 2008 několikrát stěhovat kvůli hrozbám z útoků. Jejich žádost o udělení azylu byla projednána Imigračním úřadem a imigračním soudem, které uvěřily jejich příběhu a potvrdily, že stěžovatelé byli oběťmi mnoha útoků násilí a zavražďování. Dodaly však, od těchto útoků uplynulo několik let, manžel obchodování s Američany ukončil v roce 2008 a zůstal v Bagdádu další dva roky poté, kdy rodina už terčem žádných dalších útoků nebyla. Podle názoru obou imigračních orgánů v případě, že by rodina byla znovu vystavena riziku, měla by být ochráněna iráckými úřady. Imigrační odvolací soud odmítl odvolání stěžovatelů v srpnu 2012. V září 2012 pak imigrační úřad odmítl jejich žádost o nové projednání jejich případu.

Deportace rodiny byla pozastavena na základě předběžného opatření vydaného ESLP, který švédské vládě nařídil, aby stěžovatele do Iráku nevydávala, dokud ve věci nebude rozhodnuto.

S odvoláním na článek 3 Úmluvy stěžovatelé před ESLP namítali, že pokud budou deportováni do Iráku, hrozí, že budou vystaveni riziku pronásledování a nelidskému zacházení ze strany členů Al-Kajdy, kteří infiltrovali vnitrostátní orgány, jež tak nebyly v postavení zajistit rodině bezpečnost.

ESLP došel k závěru, že deportace stěžovatelů nebude rozporu s ustanovením článku 3 Úmluvy. Vzhledem ke konkrétním okolnostem stěžovatelů nenašel žádný důvod nesouhlasit se způsobem, jakým případ stěžovatelů posoudily vnitrostátní orgány. Ty konstatovaly, že od roku 2008 stěžovatelé nebyli předmětem hrozeb a nebyli pronásledováni příslušníky Al-Kajdy zejména poté, co manžel ukončil obchodování s americkými obchodními společnostmi. Vedle toho neexistovaly žádné další důkazy, které by opodstatňovaly názor, že by stěžovatelům hrozilo nebezpečí z jiných důvodů nebo že by mohli být oběťmi jednání, které by bylo v rozporu s ustanovením článku 3, pokud budou vydáni do Iráku. ESLP nicméně ponechal v platnosti předběžné opatření nařizující švédské vládě stěžovatele do Iráku nedeportovat do doby, než rozsudek senátu nebude konečný nebo než bude ve věci dále rozhodnuto.

Rozsudek senátu se nestal konečným, protože dne 19. října 2015 pětičlenný panel rozhodl o předání věci velkému senátu.